

BP Beschermd Stadsgezicht Kralingen

Flora- en faunatoets t.b.v. het bestemmingsplan

Projectcode

DRU BW Bestemmingsplannen '16 / Besch. Stadsgez. Kral.

Datum

3 augustus 2016

Versie

Concept 1

Opdrachtgever :

SO/ team bestemmingsplannen,
Projectleider Roel Volman

Opsteller

M. Meijer

Collegiale toetsing :

O. van Velthuisen

Samenvatting

Voor het gebied “Beschermd stadsgezicht Kralingen” wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het bestemmingsplan is grotendeels conserverend en bevat slechts beperkt nieuwe ontwikkelingen.

Voor dit bestemmingsplangebied is alleen de Flora- en faunawet relevant. Binnen dit plangebied is in het verleden (< 5 jaar) geen gericht onderzoek uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet (althans, niet bij de gemeente bekend).

Vanuit de Natuurdatabase van de Gemeente Rotterdam zijn een aantal waarnemingen binnen het plangebied bekend. Het betreft de strikt beschermde soorten: Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Huismus, Sperwer. Ook de strikt beschermde vissoorten Kleine modderkruiper en Bittervoorn zijn te verwachten.

De beperkte hoeveelheid waarnemingen wil niet zeggen dat in het plangebied niet meer plekken geschikt zijn voor strikt beschermde soorten. Vanwege het ontbreken van gebiedsdekkend onderzoek zijn deze vaak niet opgemerkt.

Het plangebied herbergt door de gunstige verhouding van bebouwing, groen en water en door de, ecologisch gezien, grote landschappelijke continuïteit een naar verwachting grote biodiversiteit. De goede ecologische ontsluiting en de aanwezigheid van veel deels zeer oude landschappelijke relictten versterken de grote soortenrijkdom nog verder. Dit wordt bevestigd in de Rotterdamse Natuurkaart (vastgesteld door college van B & W per 18 maart 2014).

Vooral de tot villawijken en parken omgevormde voormalige landgoederen hebben een voor hoge biodiversiteit gunstige landschappelijke variatie.

Ten noorden van het plangebied liggen de Kralingseplas en het Kralingse Bos. Dit is het voor vleermuizen soorten rijkste gebied in de stad Rotterdam.

Het bestemmingsplangebied is goed aangesloten op Natuurnetwerk Nederland. Effecten op de ecologische verbindingen zijn als gevolg van de in het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen niet te verwachten.

Bij ruimtelijke ingrepen die plaats vinden binnen bestaande bestemmingen (zoals het slopen van gebouwen, ingrijpende renovatie, herinrichting, werkzaamheden in of aan waterlopen of de oevers daarvan of rooiwerkzaamheden) is voorafgaand aan de werkzaamheden een onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet verplicht.

Zorgplicht conform artikel 2 van de Flora- en faunawet is altijd van toepassing.

Bij werkzaamheden aan watergangen en waterelementen waar men vis verwacht, dient gewerkt te worden conform de gedragscode van de Unie van Waterschappen.

Bij de mogelijk gemaakte ontwikkelingen, voornamelijk bestemmingsveranderingen binnen bestaande gebouwen, is de verwachting dat bij het toepassen van de juiste mitigatie een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet verkregen kan worden.

Met inbegrip van bovenstaande is de conclusie dat het bestemmingsplan ‘aanvaardbaar’ is vanuit het oogpunt van de Flora- en faunawet en andere kaders m.b.t. natuur.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Planbeschrijving	6
2.1	Plangebied	6
2.2	Beschrijving plangebied	7
2.3	Mogelijk gemaakte ontwikkelingen	7
3.	Wetgeving en beleid	8
3.1	Het bestemmingsplan en natuurwetgeving	8
3.1.1	Relevantie van de NB-wet voor dit bestemmingsplan	9
3.1.2	Aanbevelingen vanuit wetgevend kader	10
3.2	Natuurnetwerk Nederland (EHS en PEHS)	10
3.3	De Rotterdamse Natuurkaart	11
3.4	Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie	11
4.	Beschrijving natuurwaarden in het plangebied	12
4.1	Algemeen	12
4.2	Natuurkaart Rotterdam	14
4.3	Eerder onderzoek	14
4.4	Natuurdatabase Rotterdam	14
4.4.1	Vleermuizen	15
4.4.2	Kleine grondgebonden zoogdieren	17
4.4.3	Vogels	18
4.4.4	Reptielen en amfibieën	19
4.4.5	Vissen	19
4.4.6	Planten	19
4.4.7	Overige soortgroepen	19
4.5	Ecologische verbindingen	20
4.5.1	Verbindingen binnen het plangebied	20
4.5.2	Aansluiting op Natuurnetwerk Nederland	20
5.	Gevolgen voor flora- en fauna	22

5.1	Overwegend conserverend	22
5.1.1	Zorgplicht	22
5.2	Ontwikkelingen	22
5.2.1	Beperken detailhandel in gemengde bebouwing.	22
5.2.2	Flexibel gebruik begane grond gemengde bebouwing.	22
5.2.3	Uitbreidingsmogelijkheden horeca.	23
5.2.4	Behoud van huidige bouwmogelijkheden.	23
5.3	Analyse aanvaardbaarheid	23
6.	Kansen door de ontwikkelingen	24
6.1	Mogelijkheden bij nieuwbouw	24
6.2	Waterlopen en beplanting	24
6.3	Duurzaamheid	24
7.	Conclusies en aanbevelingen	26
	Literatuurlijst	27

1. Inleiding

Voor het plangebied “Beschermd stadsgezicht Kralingen” te Rotterdam wordt in het kader van het Meerjarenprogramma actualisering bestemmingsplannen een nieuw bestemmingsplan opgesteld met als IMRO-code: NL.IMRO.0599.BP1084BesStadgzKr-. In het gebied van het nieuwe bestemmingsplan gelden nu nog de bestemmingsplannen:

- Beschermd stadsgezicht Kralingen (562, geheel),
- Struisenburg (571, gedeeltelijk),
- Kralingse Bos (594, gedeeltelijk) en
- Kralingen West (1016, gedeeltelijk).

Het plangebied is gelegen in Gebied Kralingen-Crooswijk en omvat het gebied dat precies valt binnen het op 25-08-2000 aangewezen beschermde stadsgezicht “Kralingen Midden (98/9756)”. Het nieuwe bestemmingsplan voor Beschermd stadsgezicht Kralingen legt overwegend de planologische situatie van de vorige bestemmingsplannen en gevoerde afwijkingsprocedures vast.

In een bestemmingsplan worden de beschermde natuurwaarden planologisch-juridisch veiliggesteld. Een nieuw opgesteld bestemmingsplan of een wijziging of actualisatie van een bestaand bestemmingsplan dient getoetst te worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving en mag hier geen tegenstrijdigheden mee opleveren (aanvaardbaarheidstoets). Het onderzoek heeft tot doel in beeld te brengen welke natuurwaarden in de huidige situatie binnen het beoogde bestemmingsplan aanwezig zijn en potentiële conflicten die kunnen optreden bij toekomstige ontwikkelingen. Het betreft hier de:

- Juridische kaders: Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet.
- Beleidskaders: Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) en Rotterdamse Natuurkaart.

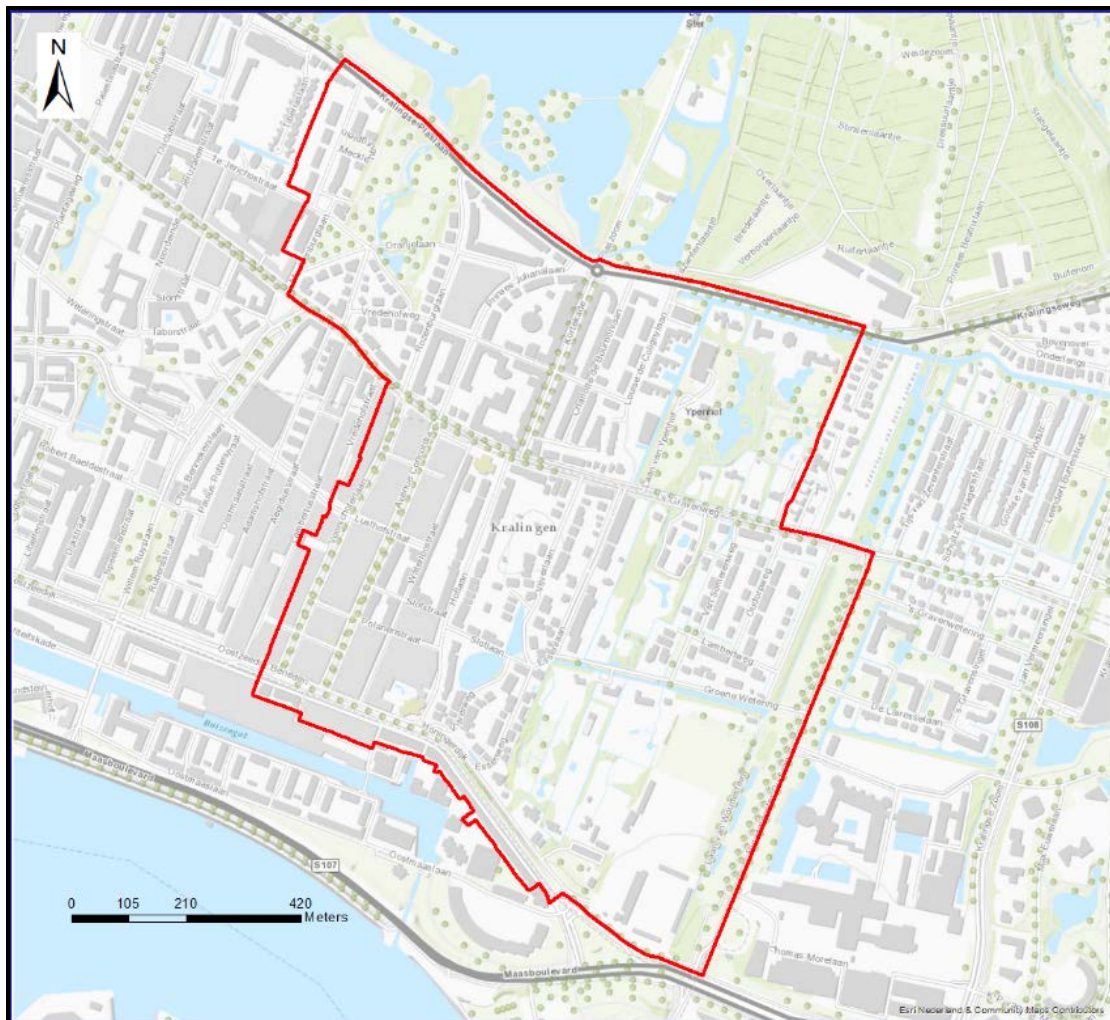
2. Planbeschrijving

Het huidige bestemmingsplan Beschermd stadsgezicht Kralingen (562) is vastgesteld in 2006 en is onherroepelijk geworden in 2007. In 2017 is het plan niet meer actueel. Dit is dan ook de reden dat dit plan nu opgepakt wordt. Het opstellen van het bestemmingsplan gebeurt in het kader van het Meerjarenprogramma actualisering bestemmingsplannen.

2.1 Plangebied

Het bestemmingsplangebied Beschermd stadsgezicht Kralingen betreft het beschermde stadsgezicht Kralingen. Het plangebied ligt tussen de Kralingse Plaslaan/Kralingseweg, Burgemeester Oudlaan, Oostzeedijk/Honingerdijk, Voorschoterlaan, Oudedijk en Mecklenburglaan.

De begrenzing van het plangebied is met een rode lijn weergegeven in figuur 2.1.

Figuur 2.1: Bestemmingsplangebied “Beschermd stadsgezicht Kralingen”

2.2 Beschrijving plangebied

Het Beschermd stadsgezicht Kralingen is kort te omschrijven als een door groen omgeven overwegend luxe woonwijk met veel openbaar en particulier groen waarin relatief veel deels zeer oude landschappelijke relictten aanwezig zijn. Het grootste deel van het plangebied is in de 2^e helft van de 19^e en in het begin van de 20^e eeuw bebouwd.

2.3 Mogelijk gemaakte ontwikkelingen

Het bestemmingsplan is in hoofdzaak conserverend van karakter. Wel zullen er wat afwijkingen zijn ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan (559). Deze zijn beschreven in de startnotitie Bestemmingsplan Beschermd stadsgezicht Kralingen, 27 oktober 2015, versie 0.1. In het kort betreft dit:

- Beperken detailhandel in gemengde bebouwing. De detailhandel wordt zo veel mogelijk geconcentreerd in winkelcentra en winkelstraten, en niet in woonwijken. De detailhandel wordt op maat bestemd. Buiten de concentratiegebieden worden de mogelijkheden voor detailhandel beperkt en worden alternatieve mogelijkheden geboden, zoals kleinschalige bedrijvigheid, maatschappelijke voorzieningen en diverse soorten dienstverlening. In het kader van het bestemmingsplan zal onderzocht worden of locaties tevens voor transformatie naar wonen op de begane grond geschikt zijn.
- Flexibel gebruik begane grond gemengde bebouwing. De combinatie van wonen op de bovenetages en een ruimte op de begane grond die plaats biedt aan een bedrijfs-, kantoorruimte of een zelfstandige praktijkvestiging. Deze functies zijn uitwisselbaar en hebben een kleinschalig karakter, als vanouds passend in het gebied. Extra bebouwing op de binnenterreinen was/is niet toegestaan. De reeds aanwezige achterbouwen worden als zodanig bestemd maar omzetting naar tuin is mogelijk.
- Uitbreidingsmogelijkheden horeca. Het horecagebiedsplan bepaalt voor het beschermd stadsgezicht de ontwikkelrichting. De ontwikkelrichting zal mogelijk gemaakt worden binnen het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan zal zoals gebruikelijk niet het type horeca vastleggen. Het horecagebiedsplan geeft voor meerdere straten onder voorwaarden ontwikkelruimte voor horeca. Naast het bestemmingsplan dient het horecagebiedsplan als toetsingskader voor de exploitatievergunning.
- Behoud van huidige bouwmogelijkheden. Op enkele plekken in het plangebied zijn mogelijkheden voor nieuwbouw mits deze zorgvuldig in de bestaande omgeving wordt ingepast. Er zijn op dit moment geen actieve bouwplannen bekend. Uit het vorige bestemmingsplan is een (vervangende) nieuwbouwlocaties aan de Voorschoterstraat 7-9 nog niet gerealiseerd. Hier is de nieuwbouw van twee woningen mogelijk. De locatie heeft een oppervlak van 100 m² en kan geheel worden verhard. Ook in de huidige situatie is deze locatie al grotendeels verhard.

In bijlage 2 is een kaartje met tabel opgenomen waarop te zien is waar mogelijk ontwikkelingen plaats gaan vinden. De ontwikkelingen betreffen eenheden van 1 of 2 panden.

3. Wetgeving en beleid

Voordat een bestemmingsplan kan worden vastgesteld of daarin een wijzigingsbevoegdheid kan worden opgenomen is het van belang om vast te stellen of plan of wijzigingsbevoegdheid niet in strijd is met relevante wet- en regelgeving. Daartoe dient onder andere een onderzoek in het kader van de natuurwetgeving plaats te vinden.

In Bijlage 1 wordt het voor ecologie, flora en fauna relevante wettelijke kader geschetst¹.

Een eerste natuuronderzoek bestaat meestal uit het uitvoeren van een verkennend onderzoek flora en fauna (VO). In deze VO wordt het effect van de werkzaamheden die voortvloeien uit het plan of de wijziging beoordeeld op (mogelijk) aanwezige beschermde soorten (Flora- en faunawet) en beschermde gebieden (Natuurbeschermingswet en/of EHS) binnen de invloedssfeer van het plangebied. Wanneer geen effecten worden verwacht kan het bestemmingsplan worden vastgesteld of gewijzigd.

3.1 Het bestemmingsplan en natuurwetgeving

De Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet (zie bijlage 1) kennen geen procedurele vereisten bij het opstellen van ruimtelijke plannen. In de toelichting van het bestemmingsplan dient te worden gemotiveerd dat het plan aanvaardbaar is vanuit het oogpunt van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet. Het begrip ‘aanvaardbaar’ betekent dat bij de uitvoering van het plan een vrijstelling geldt of dat vastgesteld is dat het verkrijgen van een ontheffing mogelijk is. Bij vaststelling van het (ontwerp-) bestemmingsplan dient de aanvaardbaarheidstoets aan de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet dus uitgevoerd te zijn.

Wanneer geen effecten worden verwacht kan het bestemmingsplan worden vastgesteld of gewijzigd. Wanneer wel effecten kunnen worden verwacht wordt doorgaans aan de hand van kennis over de mogelijkheden tot het verkrijgen van een ontheffing ingeschat of de Flora- en faunawet wel of geen belemmering is voor het vaststellen of wijzigen van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan wordt dan dus op basis van 1) de ecologische quickscan en 2) de verwachting dat een ontheffing wel mogelijk is vastgesteld.

Uit jurisprudentie² volgt echter dat de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing feitelijk pas duidelijk wordt in een ontheffingsprocedure. Bij het vaststellen van een bestemmingsplan of het opnemen of doorvoeren van een wijzigingsbevoegdheid dient dus in principe altijd een nader onderzoek plaats te vinden. Een ecologische quickscan is alleen afdoende wanneer daaruit blijkt dat in het plangebied geen beschermde soorten voorkomen of dat deze beschermde soorten geen enkele hinder ondervinden van de activiteiten die voortvloeien uit de voorgenomen wijzigingen.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) van het Ministerie van Economische zaken adviseert daarom de volgende werkwijze:

¹ De hier beschreven situatie is van augustus 2016. Op dat moment was de verwachting dat medio januari 2017 nieuwe wetgeving van kracht wordt.

² Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in uitspraken van; 29 december 2010, 27 april 2011 en 27 maart 2013.

- laat, wanneer beschermde soorten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, altijd een nader onderzoek uitvoeren;
- zijn beschermde soorten aanwezig en zijn er plannen om op de korte termijn activiteiten te ontplooiën, vraag dan een ontheffing aan, en stel het bestemmingsplan vast na het afgeven van de ontheffing;
- zijn beschermde soorten aanwezig en zijn de plannen nog niet concreet (bijvoorbeeld bij het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid) beargumenteer in het bestemmingsplan dan goed dat het verkrijgen van een ontheffing in de lijn der verwachting ligt. Dit kan door het opnemen van mitigerende maatregelen in het bestemmingsplan en het verwijzen naar afgegeven ontheffingen in vergelijkbare situaties.

Bij ruimtelijke activiteiten die binnen een bestaande bestemming vallen (bijvoorbeeld sloop en nieuwbouw van woningen) hoeft in het kader van het bestemmingsplan geen flora en faunaonderzoek uitgevoerd te worden. Wel dient voorafgaand aan de uitvoering van deze plannen nog een flora- en faunaonderzoek te worden uitgevoerd. Bij nieuwe ontwikkelingen die worden opgenomen in het bestemmingsplan waarbij mogelijk beschermde soorten worden verwacht waarop een negatief effect kan optreden kan nader onderzoek noodzakelijk zijn. Het bestemmingsplan dient namelijk aan te tonen dat er geen negatieve effecten op beschermde soorten worden verwacht of, indien dit wel het geval is, dat er redelijkerwijs verwacht kan worden dat een ontheffing van de flora- en faunawet mogelijk is. Pas dan mag het bestemmingsplan worden vastgesteld. Indien er in de toekomst alsnog andere ontwikkelingen gepland worden, waarbij een bestemmingsplanwijziging of projectbestemmingsplan noodzakelijk is, dan dient ook voor deze ontwikkeling opnieuw getoetst te worden aan natuurwetgeving. Mogelijk kan hieruit volgen dat nader onderzoek noodzakelijk is.

3.1.1 Relevantie van de NB-wet voor dit bestemmingsplan

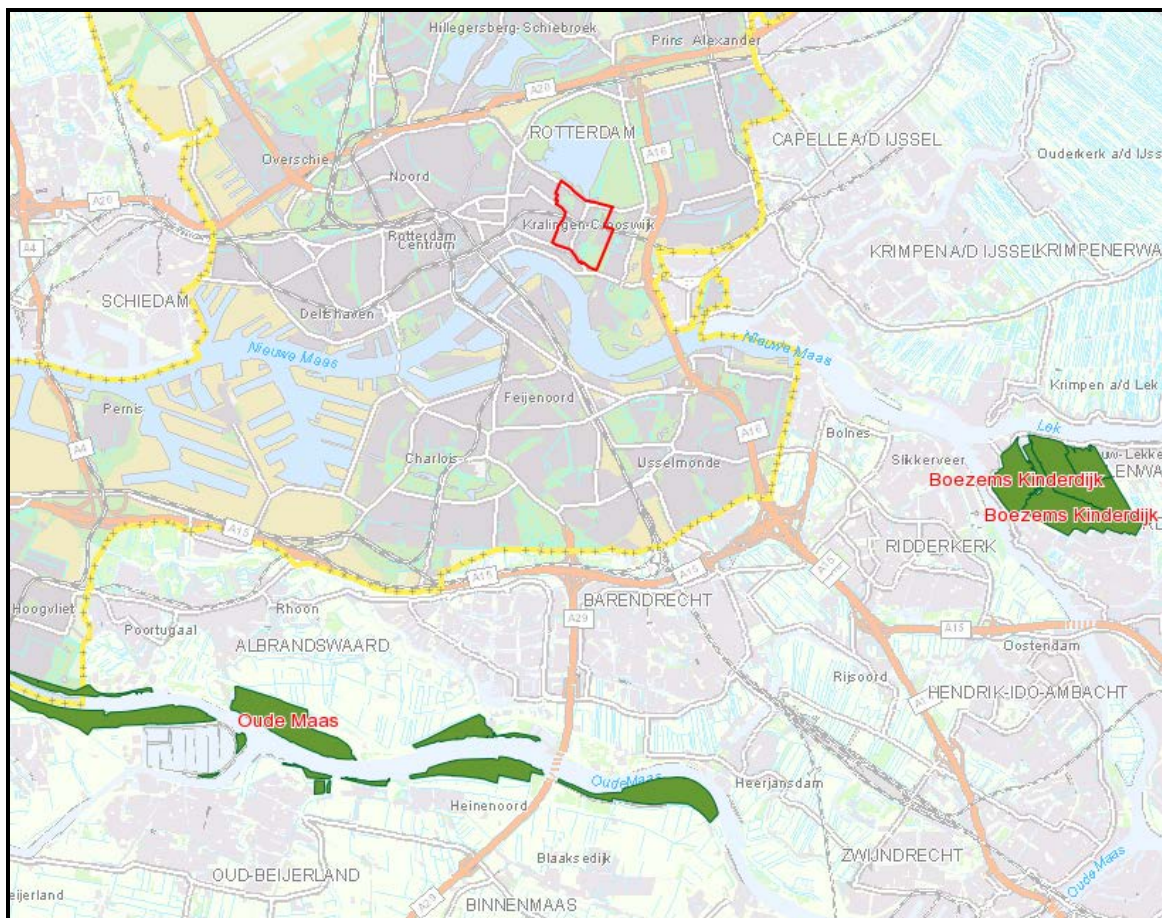
De dichtst bijgelegen Habitatrichtlijngebieden (Natuurbeschermingswet) zijn:

- de Oude Maas (108) op 8,6 km afstand van de begrenzing van het plangebied en
- Boezems Kinderdijk (106) op 8,3 km. Zie figuur 3.1.

Habitatrichtlijngebied Boezems Kinderdijk is aangewezen als speciale beschermingszone voor de vogelsoorten: Purperreiger, Porseleinhoen, Zwarte stern, Smient, Slobeend, Krakeend en Snor. Daarnaast is er een instandhoudingsdoel voor het zoogdier de Noordse woelmuis (H1340).

Het habitatrichtlijngebied Oude Maas is aangewezen voor de instandhouding van de habitattypen: Rivieren met slikoevers (H3270), voedselrijke zoomvormende ruigten van laagland (H6430) en Bossen op alluviale gronden (H91E0). Voor H6430 is er ook een uitbreidingsopgave. De habitatrichtlijnsoort voor dit gebied is de Noordse woelmuis.

Vanwege de grote afstand van het plangebied tot dit gebied zullen de in het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen geen negatieve invloed op de habitatdoelstellingen van deze habitatrichtlijngebieden hebben. Dit betekent dat voor het bestemmingsplan Beschermd stadsgezicht Kralingen alleen de Flora en faunawet relevant is.

Figuur 3.1 Ligging plangebied ten opzichte van Natura-2000 gebieden).

3.1.2 Aanbevelingen vanuit wetgevend kader

Het is altijd de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om na te gaan in hoeverre nader onderzoek en/of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is bij nieuwe ontwikkelingen, zoals sloop en ingrijpende renovaties, maar ook bij wijzigingen in watergangen/partijen en het rooien van bomen en struiken. Dit dient voorafgaand aan de aanvang van de uitvoering te gebeuren en geldt bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, ongeacht of deze binnen het bestemmingsplan mogelijk zijn. Mogelijk worden n.a.v. de voorgenomen ontwikkeling eisen gesteld aan de uitvoering en geldt een compensatieplicht. Het is aan te bevelen hier in een vroeg stadium rekening mee te houden. De doorlooptijd van onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet kan namelijk in het ongunstigste geval oplopen tot 2 jaar.

Bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen geldt daarnaast altijd de zorgplicht conform artikel 2 van de Flora- en faunawet.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (EHS en PEHS)

In 1990 werd door het toenmalige ministerie van LNV als onderdeel van het Natuurbeleidsplan de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) geïntroduceerd. Het doel van de EHS was de afname van de Nederlandse biodiversiteit tot staan te brengen. Het plan was destijds in Nederland 750.000 hectare Kerngebieden, Natuurontwikkelingsgebieden en Verbindingszones te realiseren. De EHS

moet aansluiten op de Europese ecologische infrastructuur (PEEN). Op provinciaal niveau was er aanvullend beleid; de PEHS. Na herijking in de periode 2010-2012 zijn de oorspronkelijke EHS-ambities versoerd en werd de uitvoering over een langere periode uitgesmeerd tot 2027. In 2014 is dit versoerde EHS-beleid verder gegaan onder de noemer Natuurnetwerk Nederland (NNN). De uitvoering van dit beleid is naar de provincies gebracht.

3.3 De Rotterdamse Natuurkaart

Op 18 maart 2014 is door B&W de Rotterdamse Natuurkaart vastgesteld. In dit beleidsinstrument zijn de ambities van de gemeente Rotterdam op het gebied van de ecologie en natuur vastgelegd. Ingezet wordt op het verbinden van gebieden waar ecologische kwaliteit aanwezig is. In het kaartgedeelte van de Rotterdamse Natuurkaart is de ecologische structuur van de gemeente Rotterdam op hoofdlijnen weergegeven. De kaart geeft kerngebieden waar hoge ecologische waarden aanwezig zijn of verwacht kunnen worden en de reeds aanwezige verbindingzones tussen deze kerngebieden en de verbindingzones met de PEHS. De Rotterdamse Natuurkaart signaleert ook de knelpunten in de ecologische structuur.

3.4 Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie

In de Rotterdamse Natuurkaart is geen verbinding gemaakt met het Rotterdams duurzaamheidsbeleid. Stedelijke ecologie kan echter wel bijdragen aan het beperken van een aantal risico's door klimaatverandering.

In het Programma Duurzaam 2015-2018 'Duurzaam dicht bij de Rotterdammer' staat bij de ambitie voor een groene, gezonde en klimaatbestendige stad, dat ingezet wordt op o.a. de thema's

- Meer groen: toename van bruikbaar groen (in en om) de stad en in de diversiteit daarvan;
- Droge voeten: een combinatie van waterveiligheid en versterken van de veerkracht van de stad;
- Duurzame gebieden: voor iedere gebiedsontwikkeling komen er standaard kaders en doelstellingen voor duurzaamheid.

Ecologische robuustheid kan een positieve bijdrage leveren aan deze thema's.

4. Beschrijving natuurwaarden in het plangebied

4.1 Algemeen

De oudste structuren in het bestemmingsplangebied Beschermd stadsgezicht Kralingen zijn de Oudedijk/'s Gravenweg (12^e en 13^e eeuw), Oostzeedijk/Honingerdijk (13^e eeuw) en enkele sloten die overgeleverd zijn uit de oorspronkelijke ontginningsfase (13^e eeuw). De Oudedijk is ook de middeleeuwse ontginningsbasis van het gebied en daarmee waarschijnlijk ook de oudste bewoningsas in het plangebied. Ook zeer oud is de vijver bij de Slotlaan. Hoewel oude landschappelijke structuren in potentie de dragers zijn van de grootste ecologische kwaliteit is binnen het plangebied de Oudedijk een plek met langdurig intensief gebruik. De aanwezigheid van "pockets" met zeer hoge biodiversiteit is daardoor bij de Oudedijk niet zo waarschijnlijk maar niet geheel uit te sluiten. Deze zullen zich dan overigens vooral op particulier terrein achter de huidige bebouwing bevinden.

De oude oppervlakte wateren kunnen, vooral wanneer zij enigszins geïsoleerd in het watersysteem liggen, leefgebied zijn van de zeldzame vissoort Grote modderkruiper.

In tegenstelling tot de meeste polders in en rond Rotterdam is het plangebied nooit uitgeveend; het veen is nog grotendeels aanwezig. De natuurlijke flora in het plangebied zal dan ook afwijken van die in de rest van Rotterdam.

Direct ten noorden van het plangebied heeft uitvening wel plaats gevonden en als gevolg daarvan is het oorspronkelijk dorp Kralingen in de 18^e eeuw geleidelijk aan verplaatst naar het gedeelte van het plangebied waar de Oudedijk overgaat in de 's Gravenweg.

In het gebied waren toen al een aantal buitenplaatsen aanwezig. De aanleg van buitenplaatsen door welgestelde Rotterdammers was in de 17^e eeuw begonnen en heeft uiteindelijk een belangrijk stempel op Kralingen gedrukt. De tuinaanleg van een sommige buitenplaatsen leeft nu nog voort in het Arboretum Trompenburg en in park Rozenburg. Grotere en kleinere delen van de tuinaanleg van voormalige buitenplaatsen zijn nu soms onderdeel van het overvloedig aanwezige groen in de luxe villawijken die in de periode 1870-1930 in het bestemmingsplangebied zijn gebouwd. Voor de aanwezige ecologie betekent deze langdurige continuïteit dat veel soorten hebben kunnen overleven. Naar verwachting is het plangebied dan ook soortenrijk.

Ook voor de gebouw gebonden en meer typisch stedelijke soorten geldt dat er sprake is van langere landschappelijke continuïteit. In het bestemmingsplangebied staat veel oude bebouwing. Het gedeelte van het plangebied ten westen van de Hoflaan kent een wat afwijkende ontstaansgeschiedenis. Dit gedeelte lang het dichtst bij de historische Stadsdriehoek van Rotterdam. In de tweede helft van de 19^e eeuw werden hier door particulieren woongebieden voor verschillende doelgroepen ontwikkeld. Sommige staten bestaan uit bedrijfsruimten met bovenwoningen (Waterloostraat) en andere straten bestaan uit luxe boven en benedenwoningen (Voorschoterlaan). Tot deze ontwikkeling aanving was ter plaatsen nog het oorspronkelijke veenweidenlandschap aanwezig. De straten volgen hier dan ook de 13^e eeuwse verkavelingstructuur. De bebouwingsdichtheid in dit gedeelte is veel hoger dan in de rest van het plangebied. De tuinen zijn dan ook zeer klein en de hoeveelheid openbaar groen is ook kleiner (maar nog altijd ruim). Naar verwachting zal de soortenrijkdom hier lager zijn dan in het

villagedeelte. Voor typisch gebouw gebonden soorten zoals Huismus, Spreeuw, Gierzwaluw en Gewone dwergvleermuis is dit echter een goed gebied.

Ook afwijkend van de het villa en parkengedeelte van het plangebied is sportpark Woudestein. Ook dit sportterrein ligt ter plaatse van een oud landgoed. Om een of andere reden heeft hier nooit villabouw plaats gevonden maar is de parkaanleg ook niet bewaard gebleven. Er ligt sinds 1939 een voetbalstadion en enkele trainingsvelden. Sinds enige jaren ligt daar kunstgras waardoor ze verder niet meer interessant zijn voor Groene Spechten. Dit gedeelte van het plangebied heeft naar verwachting de laagste ecologische kwaliteit.

Het plangebied grenst in het noorden aan de Kralingse Plas en de ecologische hotspot het Kralingse bos. Aan de oostkant grenst het plangebied aan een groenzone (Groene corridor) die het Kralingse Bos verbindt met Natuurnetwerk Nederland. Het plangebied is ecologisch dus goed ontsloten.

Het bestemmingsplangebied Beschermd stadsgezicht Kralingen herbergt door de gunstige verhouding van bebouwing, groen en water en door de, ecologisch gezien, grote landschappelijke continuïteit een naar verwachting grote biodiversiteit. De goede ecologische ontsluiting versterkt dit nog verder.

Vooral de tot villawijken en parken omgevormde voormalige landgoederen hebben een voor hoge biodiversiteit gunstige landschappelijke variatie.

Figuur 4.1 Luchtfoto plangebied (zomerbeeld).

4.2 Natuurkaart Rotterdam

De Natuurkaart Rotterdam bevestigt het hiervoor geschetste beeld.

In de Natuurkaart Rotterdam heeft het bestemmingsplangebied Beschermd stadsgezicht Kralingen een hoge tot zeer hoge verwachtingswaarde voor biodiversiteit.

Het plangebied ligt binnen de wijktypologie: Cultureel Stadsgezicht met Grote tuinen. Volgens de natuurkaart is kenmerkend voor deze wijktypologie dat er weinig openbaar groen is en dat de natuurwaarden afhankelijk zijn van de particuliere tuinen.

In de Natuurkaart Rotterdam de noordrand langs de Kralingse Plaslaan en Kralingseweg en de oostrand bij de Groene Corridor aangegeven als binnenstedelijke ecologische verbindingen.

4.3 Eerder onderzoek

De onderzoeken welke zijn uitgevoerd voor 2011 zijn in juridische zin verlopen. De rapportages kunnen nog wel voor het plangebied relevante informatie bevatten.

Binnen het bestemmingsplangebied zijn de volgende voorgaande onderzoeken uitgevoerd:

- Prinses Julianalaan Rotterdam (rioolvervangings), verkennend onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet. Uitgevoerd in 2015. de aanleiding voor het onderzoek was een voorgenomen herinrichting en rioolvervangings waarbij een aantal bomen moeten worden gekapt. Geconcludeerd is dat de functionaliteit voor beschermde soorten (vleermuizen, broedvogels) door de werkzaamheden en planning daarvan niet in het geding komt.
- Quickscan Oudedijk, implementatie Flora- en faunawet, verkenning ecologische waarden. Dit onderzoek is uitgevoerd in 2009 en wettelijk verlopen. Het onderzoek is uitgevoerd vanwege een voorgenomen herinrichting van een gedeelte van deze weg. Geconcludeerd is dat de functionaliteit voor beschermde soorten (vleermuizen, broedvogels) door de werkzaamheden en planning daarvan niet in het geding komt.
- Notitie vogelonderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen Laan van Nooitgedacht. Dit onderzoek is uitgevoerd in 2009 en wettelijk verlopen. Het onderzoek beperkte zich tot vaste rust en verblijfplaatsen van vogels. In het onderzochte gebied zijn deze niet aangetroffen.

Verdere onderzoeken zijn binnen het plangebied niet bekend.

Aangrenzend aan het bestemmingsplangebied is het volgende voorgaande onderzoek bekend:

- Flora en fauna Kralingen-West, flora en faunatoets tbv. Het bestemmingsplan Kralingen-West te Rotterdam. Dit verkennend onderzoek is uitgevoerd in 2012. Geconcludeerd wordt dat het bestemmingsplan aanvaardbaar is vanwege het conserverend karakter. Van de volgende wettelijk beschermde soorten zijn verblijfplaatsen bekend in dit plangebied: Huismus, Gierzwaluw, Gewone dwergvleermuis, Tweekleurige vleermuis.

4.4 Natuurdatabase Rotterdam

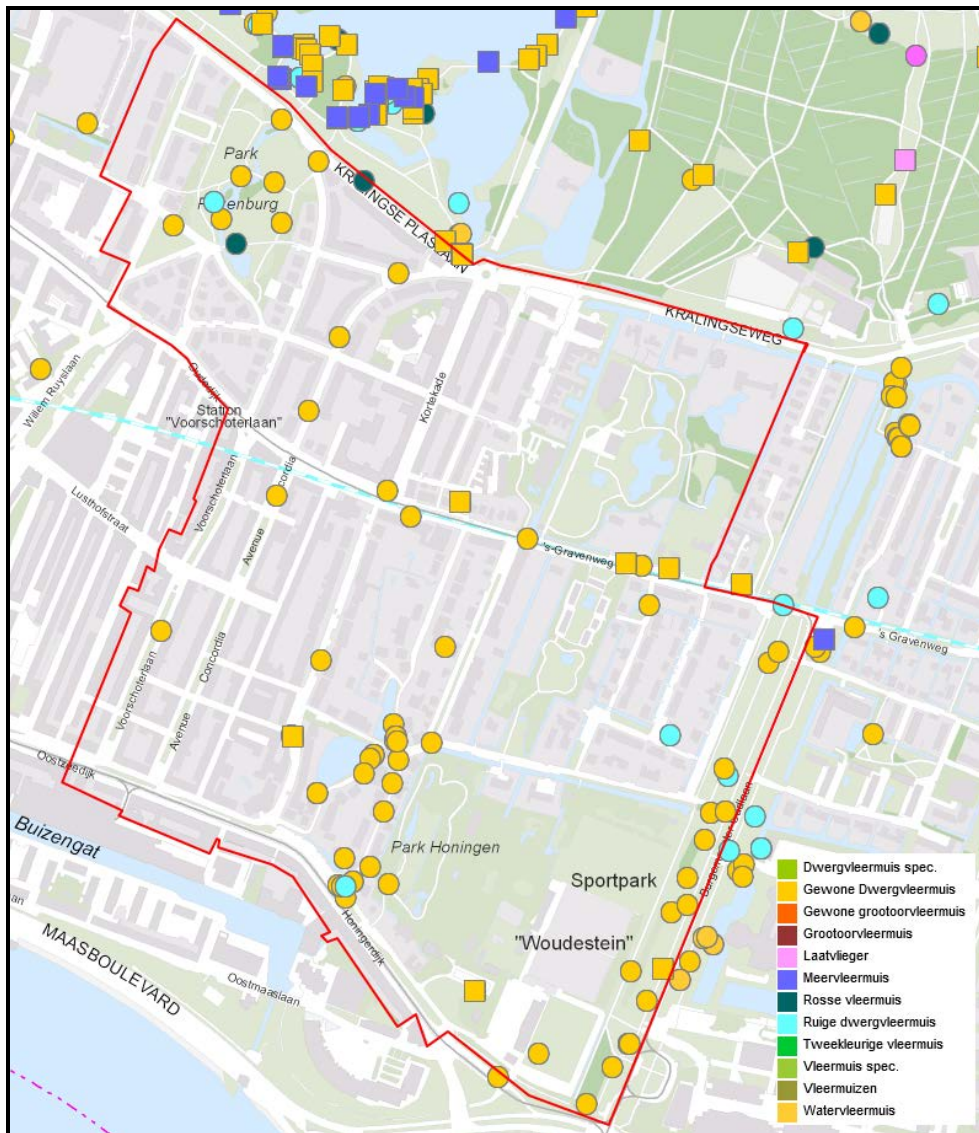
Voor een verdere indicatie van natuurwaarden is gebruik gemaakt van de Rotterdamse database Waarnemingen flora en fauna (update 2016). Hierin zijn alle waarnemingen flora en fauna opgenomen binnen gemeente Rotterdam van de afgelopen jaren (2010-2015). Het ontbreken van waarnemingen kan betekenen dat een soort ter plaatse niet voorkomt maar het kan ook betekenen dat er op die plaats nog geen onderzoek is gedaan.

Gelet op het groene karakter van het plangebied is het aannemelijk dat bij meer gericht onderzoek meer en meer verspreide waarnemingen van strikt beschermde soorten plaatsvinden. In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de waarnemingen in verschillende soortgroepen.

4.4.1 Vleermuizen

In figuren 4.2 en 4.3 zijn de waarnemingen van vleermuizen weergegeven. Verspreid door het plangebied zijn de volgende soorten waargenomen: Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*). Van de Gewone en van de Ruige dwergvleermuis zijn ook verblijfplaatsen in het plangebied bekend. Van de Rosse vleermuis is een verblijfplaats direct buiten het plangebied bekend. Voor de vleermuizen zijn vooral de overgangen van stedelijke bebouwing naar groen en waterelementen van belang. De gebouwen bieden de mogelijkheid tot verblijfplaatsen en oriëntatie. De overgangen naar groen en water zijn vrijwel altijd rijk aan voor vleermuizen interessant voedsel.

Ten noorden van het plangebied liggen de Kralingseplas en het Kralingse Bos. Dit is het voor vleermuizen soortenrijkste gebied in de stad Rotterdam.

Figuur 4.2 waarnemingen Vleermuizen foeragerend en overvliegend.

Figuur 4.3: waarnemingen Vleermuizen verblijfplaatsen.

4.4.2 Kleine grondgebonden zoogdieren

Strikt beschermde grondgebonden zoogdieren komen in het stedelijk gebied van Rotterdam niet voor. Meer algemeen beschermde, grondgebonden zoogdiersoorten zijn wel te verwachten, zeker op plekken waar groen aanwezig is. Het gaat dan om o.a. soorten als mol, egel en huisspitsmuis. Deze soorten betreffen algemeen beschermde, grondgebonden zoogdiersoorten (tabel 1), waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel dient altijd de zorgplicht te worden nageleefd.

4.4.3 Vogels

Binnen het bestemmingsplangebied zijn opvallend weinig waarnemingen van beschermde vogelsoorten bekend. Dit komt doordat er geen recent onderzoek is. Binnen het plangebied is alleen een waarneming van een Sperwer (*Accipiter nisus*) bekend (Zie figuur 4.4). Direct buiten het plangebied zijn er een aantal waarnemingen bekend van de Huismus (*Passer domesticus*) hoewel het zeer aannemelijk is dat deze soort ook binnen het plangebied voorkomt.

Figuur 4.4 bekende waarnemingen beschermde vogelsoorten.

Huisumus is een gebouw gebonden soort welke vooral leeft in oude pannendaken. Deze soort is gevoelig voor ingrepen aan de dakconstructie van panden waar de kolonies van deze soort broeden. De Huisumus is bovendien gevoelig voor ingrepen aan de groenstructuren binnen 200 meter van de verblijfplaatsen.

De Sperwer is niet gebouw gebonden en gebruikt hier vooral parken en de groene zones als jachtgebied.

4.4.4 Reptielen en amfibieën

Strikt beschermde reptielen en amfibieën (zoals rugstreeppad en zandhagedis) kunnen op voorhand worden uitgesloten in het bestemmingplangebied. Het gebied biedt geen geschikt biotoop voor deze soorten en is hier ook nooit waargenomen. Meer algemeen beschermde amfibieën, zoals Gewone pad (*Bufo bufo*), Bruine kikker (*Rana temporaria*) en Kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*), zijn wel te verwachten, vooral bij waterelementen. Overigens geldt voor algemeen beschermde amfibieën (tabel 1 soorten) een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel dient altijd de zorgplicht te worden nageleefd.

4.4.5 Vissen

In het plangebied zijn geen waarnemingen van wettelijk beschermde vissoorten bekend. Dit komt waarschijnlijk omdat het plangebied nooit op vissen is onderzocht. Uit eerdere onderzoeken binnen hetzelfde watersysteem als waarin het plangebied is gelegen moet worden opgemaakt dat het voorkomen van de beschermde soorten Bittervoorn (*Rhodeus amarus*) en Kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*) waarschijnlijk is. Daarnaast is het niet uit te sluiten dat in het plangebied ook de zeldzame en beschermde Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*) voorkomt. Voor vissen in algemene zin geldt altijd de zorgplicht. Bij werkzaamheden aan watergangen en waterelementen waar men vis verwacht, dient gewerkt te worden conform de gedragscode van de Unie van Waterschappen.

4.4.6 Planten

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten bekend. Dit komt omdat het plangebied niet recentelijk is onderzocht.

4.4.7 Overige soortgroepen

Van overige soortgroepen zijn binnen Rotterdam geen waarnemingen bekend van soorten die strikt beschermd zijn onder de Flora- en faunawet. Van de 'aandachtssoorten' is er een waarneming bekend van de vlinder Oranjetipje (*Anthrocharis cardamines*). Zie figuur 4.5.

Figuur 4.5 bekende waarnemingen Vlinders

4.5 Ecologische verbindingen

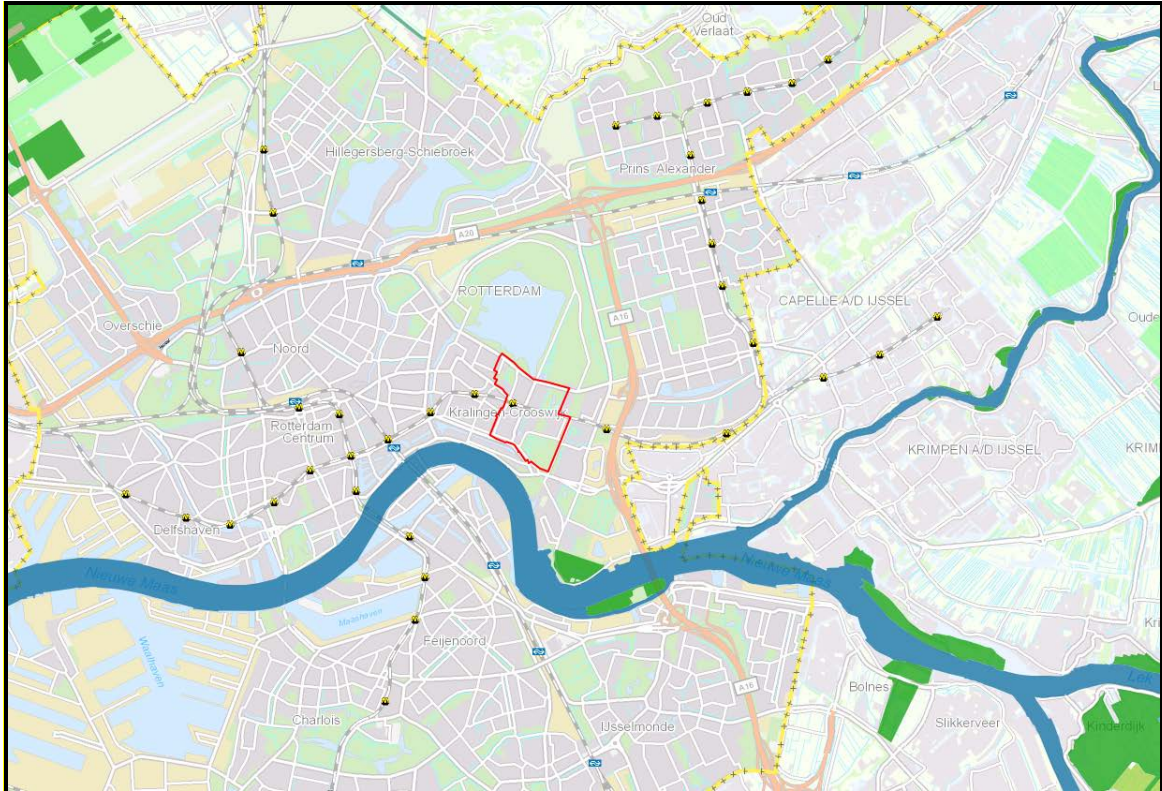
4.5.1 Verbindingen binnen het plangebied

In paragrafen 4.1 en 4.2 zijn de binnenstedelijke verbindingen aan de noordrand langs de Kralingse Plaslaan en Kralingseweg en de oostrand bij de Groene Corridor al genoemd.

4.5.2 Aansluiting op Natuurnetwerk Nederland

Het meest nabij gelegen onderdeel van de nationale en provinciale ecologische hoofdstructuur is de Nieuwe maas. Het ligt ongeveer 260 meter van het plangebied. Het bestemmingsplangebied (zie figuur 4.6). Beschermd stadsgezicht Kralingen is via de Groene corridor goed met de Nieuwe maas verbonden. Anderzijds is het plangebied ook via de Kralingse plas en het Kralingse bos ook goed op het Groene hart aangesloten. Het bestemmingsplangebied Beschermd stadsgezicht Kralingen is in ecologisch opzicht dus goed ontsloten.

Vanwege het overwegend conserverende karakter van het bestemmingsplan is het onwaarschijnlijk dat de door het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen invloed kunnen hebben op de functionaliteit van Natuurnetwerk Nederland.

Figuur 4.6 ligging plangebied ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland.

5. Gevolgen voor flora- en fauna

5.1 Overwegend conserverend

Het bestemmingsplan is overwegend conserverend. De term 'conserverend' heeft betrekking op de bestemming; voor grote delen van het plangebied zullen bestemmingen niet wijzigen. Het is echter wel mogelijk dat binnen de delen van het bestemmingsplangebied waar sprake is van een conserverende situatie ruimtelijke ontwikkelingen plaats vinden. Ontwikkelingen binnen de bestaande bestemmingen, bijvoorbeeld sloop, renovatie, herinrichting en nieuwbouw kan echter wel degelijk leiden tot effecten op beschermde natuurwaarden. De gevolgen voor de aanwezige flora en fauna van werkzaamheden die binnen bestaande bestemmingen plaats gaan vinden dienen voorafgaand aan de uitvoering van die werkzaamheden onderzocht te worden. Dit is vooral van belang voor in het bestemmingsplangebied voorkomende gebouw gebonden soorten (bijvoorbeeld: Huismus, Gierzwaluw, Steenbreekvaren, Tongvaren, Gewone dwergvleermuis). Deze soorten zijn gevoelig voor ingrepen aan bestaande bebouwing.

Ook het grootschalig verwijderen van groen kan leiden tot effecten op de geschiktheid als leefgebied voor Huismussen en vleermuizen.

Bij ingrepen aan aanwezige bebouwing of groenelementen zal dan ook nader onderzoek moeten worden uitgevoerd naar de effecten op beschermde soorten.

5.1.1 Zorgplicht

Zorgplicht conform artikel 2 van de Flora- en faunawet is altijd van toepassing.

Naast de strikt beschermde soorten zijn ook meer algemene soorten te verwachten, zoals kleine zoogdieren (egel, mol) en algemene amfibieën (Gewone pad, Bruine kikker). Hiervoor geldt de zorgplicht. Ook voor vissen geldt altijd de zorgplicht. Bij werkzaamheden aan watergangen en waterelementen dient gewerkt te worden conform de gedragscode van de Unie van Waterschappen.

5.2 Ontwikkelingen

5.2.1 Beperken detailhandel in gemengde bebouwing.

Bij verandering van gebruik van een pand, vooral als dat de omvorming naar een woning betreft, is een verbouwing of renovatie niet onwaarschijnlijk. Wanneer hierbij ook ingrepen aan de schil van het gebouw uitgevoerd gaan worden is er kans op een conflict met verbodsbepalingen uit de flora- en faunawet wanneer er gebouw gebonden beschermde diersoorten of planten voorkomen. Het is daarom nodig alvorens werkzaamheden aan de gevels of aan het dak uitgevoerd worden een flora en faunatoets te laten uitvoeren. In dit plangebied zal het altijd gaan om relatief kleine ontwikkelingen op pandniveau. Het zal daarom altijd mogelijk zijn voor de effecten te mitigeren of compenseren. Ontheffing zal dan kunnen worden verkregen.

5.2.2 Flexibel gebruik begane grond gemengde bebouwing.

Bij verbouwingen geldt dat op projectniveau nog getoetst moet worden aan de flora- en faunawet maar dat ontheffing verkregen zal kunnen worden (zie vorige paragraaf). Bij het omzetten van

achterbouwen naar tuinen is het mogelijk bij een juiste inrichting meer ecologische kwaliteit te realiseren.

5.2.3 Uitbreidingsmogelijkheden horeca.

Bij verbouwingen moet op projectniveau getoetst worden aan de flora- en faunawet. Ontheffing zal naar verwachting verkregen zal kunnen worden (zie vorige paragrafen).

5.2.4 Behoud van huidige bouwmogelijkheden.

Bij sloop en nieuwbouw moet op projectniveau getoetst worden aan de op dat moment vigerende natuurwetgeving. De verwachting is dat ontheffing verkregen zal kunnen worden omdat in de nieuwbouw altijd eventueel nodige compensatie gerealiseerd kan worden.

5.3 Analyse aanvaardbaarheid

Vanwege de afstand en het overwegend conserverende karakter van het bestemmingsplan is het onwaarschijnlijk dat de door het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen invloed kunnen hebben op de functionaliteit van Natuurnetwerk Nederland.

Alleen de Flora- en faunawet is relevant voor dit bestemmingsplan.

De meeste mogelijk gemaakte ontwikkelingen zijn bestemmingswijzigingen binnen bestaande gebouwen. De verwachting is dat er doorgaans geen grote ingrepen aan die bestaande gebouwen nodig zijn. In dat geval zijn conflicten met verbodsbepalingen uit de flora- en faunawet onwaarschijnlijk. Bij grotere ingrepen, zoals grondige renovatie, het vervangen van daken of sloop en nieuwbouw, moet onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd worden. Hiervoor zijn mitigerende of compenserende maatregelen mogelijk.

Ontheffingen zullen daarom, naar verwachting, verkregen kunnen worden. Het bestemmingsplan is daarom aanvaardbaar vanuit het oogpunt van de Flora- en faunawet.

Het maakt bij grootschalige ingrepen aan gebouwen niet uit of het in dit bestemmingsplan nieuw mogelijk gemaakte ontwikkelingen of ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen betreft.

6. Kansen door de ontwikkelingen

6.1 Mogelijkheden bij nieuwbouw

Op de locatie Voorschotenstraat 7-9 vindt nieuwbouw plaats.

Bij nieuwbouw met platte daken kunnen groene daken toe worden gepast. Bij voorkeur wordt gekozen voor een soortenrijke beplanting. Soortenrijke groene daken dragen bij aan een gezonde stedelijke bijenstand en vergroten de soortenrijkdom in de wijk. Bij nieuwbouw met schuine daken, bijvoorbeeld een pannendak, zijn er mogelijkheden deze geschikt te maken voor o.a. huismus en gierzwaluw.

Sinds de recente aanpassing van het bouwbesluit is het mogelijk hoger gelegen open stootvoegen een breedte te geven van groter dan 1 centimeter (Bouwbesluit 2012 artikel 3.69 lid 2). Bij een breedte tussen anderhalf en 2 centimeter wordt de er achter gelegen spouwruimte geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Door bij nieuwbouw hoger gelegen ventilatievoegen deze breedte te geven neemt het aantal voor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen in het bestemmingsplangebied toe. Geadviseerd wordt deze bredere stootvoegen toe te passen.

6.2 Waterlopen en beplanting

Bij werkzaamheden aan wateren in het plangebied kan gekozen worden voor het (plaatselijk) toepassen van natuurvriendelijke oevers of onderwater vooroevers. Behalve gunstig voor de waterkwaliteit leveren natuurvriendelijke oevers een positieve bijdrage aan de biologische diversiteit.

Indien er nieuw groen wordt aangebracht wordt aangeraden inheemse soorten te gebruiken. Ook de aanplant van hagen kan versterkend werken, vooral voor soorten als huismus.

6.3 Duurzaamheid

Hoewel het bestemmingsplan in belangrijke mate conserverend van karakter is, zijn er verschillende mogelijkheden om verder te verduurzamen. Uitvoering kan worden gegeven aan het Programma Duurzaam 2015-2018 "Duurzaam dichterbij de Rotterdammer".

De Samenwerkingsovereenkomst Duurzaam Ontwikkelen die gesloten is met ruim 40 vastgoedpartijen biedt kansen om in de bebouwde omgeving aan de slag te gaan: door hergebruik van leegstaande panden, verduurzamen van de bestaande bebouwing en de realisatie van nieuwbouw, voorzien van een duurzaamheidslabel.

Vanuit ecologie kan aan de volgende Rotterdamse duurzaamheidsambities een bijdrage worden geleverd:

- Klimaatbestendigheid en gezondheid. Een grotere binnenstedelijke biodiversiteit buffert het ecologisch systeem beter tegen schommelingen. Dit is van belang bij de verandering van het klimaat. Goede ecologische binnenstedelijke verbindingen zijn van belang zodat soorten bij klimaatverandering kunnen migreren naar andere plekken in de stad. Bij het ontbreken van

ecologische verbindingen kunnen soorten uit het stedelijke ecosysteem verdwijnen omdat ze geen nieuwe biotoop kunnen bereiken.

- Meer groen is te realiseren door, waar mogelijk, te kiezen voor de toepassing van de bovengenoemde groene daken. Ook gevelgroen met soortenrijke samenstellingen kan een bijdrage leveren aan zowel de vergroening van de stad als aan de biodiversiteit in de stad. Dit geldt ook voor de al genoemde aanleg van natuurvriendelijke oevers.

7. Conclusies en aanbevelingen

- Het bestemmingsplangebied is in het recente verleden (< 5 jaar) niet gericht onderzocht in het kader van de Flora- en faunawet.
- Het bestemmingsplan is overwegend conserverend.
- Vanwege de grote afstand tot het dichtstbij gelegen Natura 2000 gebied en de beperkte ontwikkelingen is de Natuurbeschermingswet niet van toepassing. Op dit moment (maart 2016) is alleen de Flora- en faunawet relevant voor dit bestemmingsplan.
- Het dichtstbij gelegen onderdeel van Natuurnetwerk Nederland ligt op ca. 260 meter van het bestemmingsplangebied. Het bestemmingsplangebied is daar goed mee verbonden via de, in de natuurkaart genoemde, binnenstedelijke ecologische verbinding Groene Corridor. Daarnaast is het plangebied ook via de Kralingse plas en het Kralingse bos ook goed op het Groene hart aangesloten.
- In de Rotterdamse Natuurkaart heeft het plangebied een hoge tot zeer hoge verwachtingswaarde voor biodiversiteit.
- Binnen het bestemmingsplangebied is het voorkomen van de volgende strikt beschermde soorten bekend: Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, en Rosse vleermuis, Huismus, Sperwer. Van de dwergvleermuizen zijn ook verblijfplaatsen in het bestemmingsplangebied bekend.
- Het binnen het plangebied voorkomen van de strikt beschermde soorten Bittervoorn en Kleine modderkruiper is waarschijnlijk.
- Aangezien er vooral sprake is van een overwegend conserverend bestemmingsplan met weinig ontwikkelingen worden op bestemmingsplanniveau geen significante effecten op beschermde soorten verwacht.
- Ontwikkelingen die binnen bestaande bestemmingen plaats vinden moeten op projectniveau getoetst worden aan de relevante natuurwetgeving.
- Verwacht wordt dat bij ontwikkelingen voldoende mitigerende maatregelen mogelijk zijn en dat het verkrijgen van een ontheffing mogelijk is.
- Zorgplicht conform artikel 2 van de Flora- en faunawet is altijd van toepassing.
- Bij werkzaamheden aan watergangen en waterelementen waar men vis verwacht, dient gewerkt te worden conform de gedragscode van de Unie van Waterschappen.
- **Het bestemmingsplan, met inbegrip van bovenstaande punten, is 'aanvaardbaar' vanuit het oogpunt van de Flora- en Faunawet.**
- Geadviseerd wordt bij nieuwbouw met platte daken soortenrijke groene daken toe te passen (Duurzaamheidsambitie: meer groen en diversiteit daarin en klimaatbestendigheid).
- Geadviseerd wordt bij nieuwbouw deze geschikt te maken voor medebewoning door strikt beschermde soorten als vleermuizen, huismus en gierzwaluw (te denken valt aan toepassen open stootvoegen, nestkasten, nestdakpannen etc).

Literatuurlijst

Literatuur:

- 1) *Ruimtelijke plannen, Startnotitie Bestemmingsplan Beschermd stadsgezicht Kralingen. Gemeente Rotterdam Stadsontwikkeling, K. Lakerveld, augustus 2015.*
- 2) *Quickscan milieu bestemmingsplan Beschermd Stadsgezicht Kralingen Definitieve versie 01-08-2016. DCMR milieudienst Rijnmond, Schiedam, augustus 2016.*
- 3) *Programma Duurzaam 2015-2018, Duurzaam dichterbij de Rotterdammer. Vastgesteld door B&W 8 juli 2015.*
- 4) *Toelichting Natuurkaart Rotterdam, Vastgesteld in het college van B&W op 18 maart 2014, Stadsontwikkeling en Stadsbeheer, Rotterdam, maart 2014.*
- 5) *Prinses Julianalaan Rotterdam (rioolvervangings), verkennend onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet. Gemeente Rotterdam, M. Meijer, augustus 2015.*
- 6) *Flora en fauna Kralingen-West, Flora- en faunatoets t.b.v. het bestemmingsplan Kralingen-West te Rotterdam. Gemeente Rotterdam, Ingenieursbureau Gemeentewerken. drs. M. Meijer, april 2012.*
- 7) *Quickscan Oudedijk, Implementatie Flora- en faunawet, Verkenning ecologische waarden. Gemeente Rotterdam, ingenieursbureau Gemeentewerken. ing. M. Langstraat, maart 2009.*
- 8) *Notitie vogelonderzoek vaste rust- en verblijfplaatsen Laan van Nooitgedacht. Ecoresult, L. Boon, juli 2009.*
- 9) *Toelichting bij het besluit tot aanwijzing van het beschermde stadsgezicht Kralingen Midden, Gemeente Rotterdam (Zuid-Holland) ex artikel 35 van de Monumentenwet 1988. Rijksdienst voor de Monumentenzorg, Zeist 1998.*

Internet:

www.minInv.nl

www.gis.rotterdam.nl/gisweb2 (oktober 2015)

<http://wetten.overheid.nl/>

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx>

<http://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/landschap/natuur-0/>

<http://staatvan.zuid-holland.nl/Paginas/Cijfers%20en%20kaarten/Kaarten/EHS.aspx>

Bijlage 1: wetgevende kaders

Natuurbeschermingswet

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora- en fauna kunnen op basis van Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober van kracht is geworden. Hierin zijn ook de reeds bestaande staatsnatuurmonumenten opgenomen. Van initiatieven in de omgeving van deze gebieden dient te worden vastgesteld in hoeverre er externe werking kan optreden met mogelijk significant negatieve effecten op instandhoudingsdoelen. Het betreft hier de kwaliteit van de natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten. Hieronder vallen ook activiteiten die versturende effecten kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Een passende beoordeling is verplicht indien er door de ontwikkelingen niet op voorhand kan worden uitgesloten dat er significante effecten kunnen optreden. Aangezien een passende beoordeling een flinke verdiepingslag inhoudt (met kwantitatieve berekeningen) moet zo vroeg mogelijk aangetoond worden dat er geen sprake is van significante effecten. De noodzaak tot een passende beoordeling vervalt dan.

Flora- en faunawet

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. Het doel van deze wet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. In Nederland komen ongeveer 35.000 planten- en diersoorten voor. Daarvan zijn er ongeveer 1.300 wettelijk beschermd onder de flora- en faunawet, variërend van zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en vissen tot flora, insecten en schaaldieren. De flora- en faunawet kent zowel verbodsbepalingen als een zorgplicht. Voor verschillende categorieën soorten en verschillende activiteiten zijn vrijstellingen of ontheffingen van deze verbodsbepalingen mogelijk. De beschermde soorten zijn onderverdeeld in de volgende vier groepen: algemeen (tabel 1), overige (tabel 2), strikt beschermd (tabel 3) en vogels.

1. algemene beschermde soorten: hiervoor geldt ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een vrijstelling mits de gunstige staat van instandhouding niet wordt aangetast;
2. strikt beschermde soorten: voor soorten die minder algemeen zijn geldt een strikter beschermingsregime. Vrijstelling is mogelijk indien op basis van een goed gekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing wordt alleen verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige instandhouding van de soort;
3. zeer strikt beschermde soorten: voor zeldzame, (zeer) bedreigde soorten die ook in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen kan geen vrijstelling of ontheffing worden verkregen bij opzettelijke verstering. Voor bestendig beheer en gebruik geldt wel een vrijstelling voor een aantal verbodsbepalingen mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Dit is uitsluitend van toepassing op soorten die niet vermeld zijn op de habitatrichtlijn. Indien niet volgens een gedragscode kan worden gewerkt en/of er sprake is van soorten van de habitatrichtlijn dient altijd een ontheffing te worden aangevraagd. Een zware toets, waarin nauwkeurig de verwachte effecten en maatregelen worden beschreven is vereist om de ontheffing te verkrijgen. Indien

mitigerende maatregelen niet voldoende zijn om eventuele negatieve effecten weg te nemen dienen tevens de ADC criteria te worden beargumenteerd (alternatieven, dwingende redenen groot openbaar belang, compensatie om instandhouding de waarborgen);

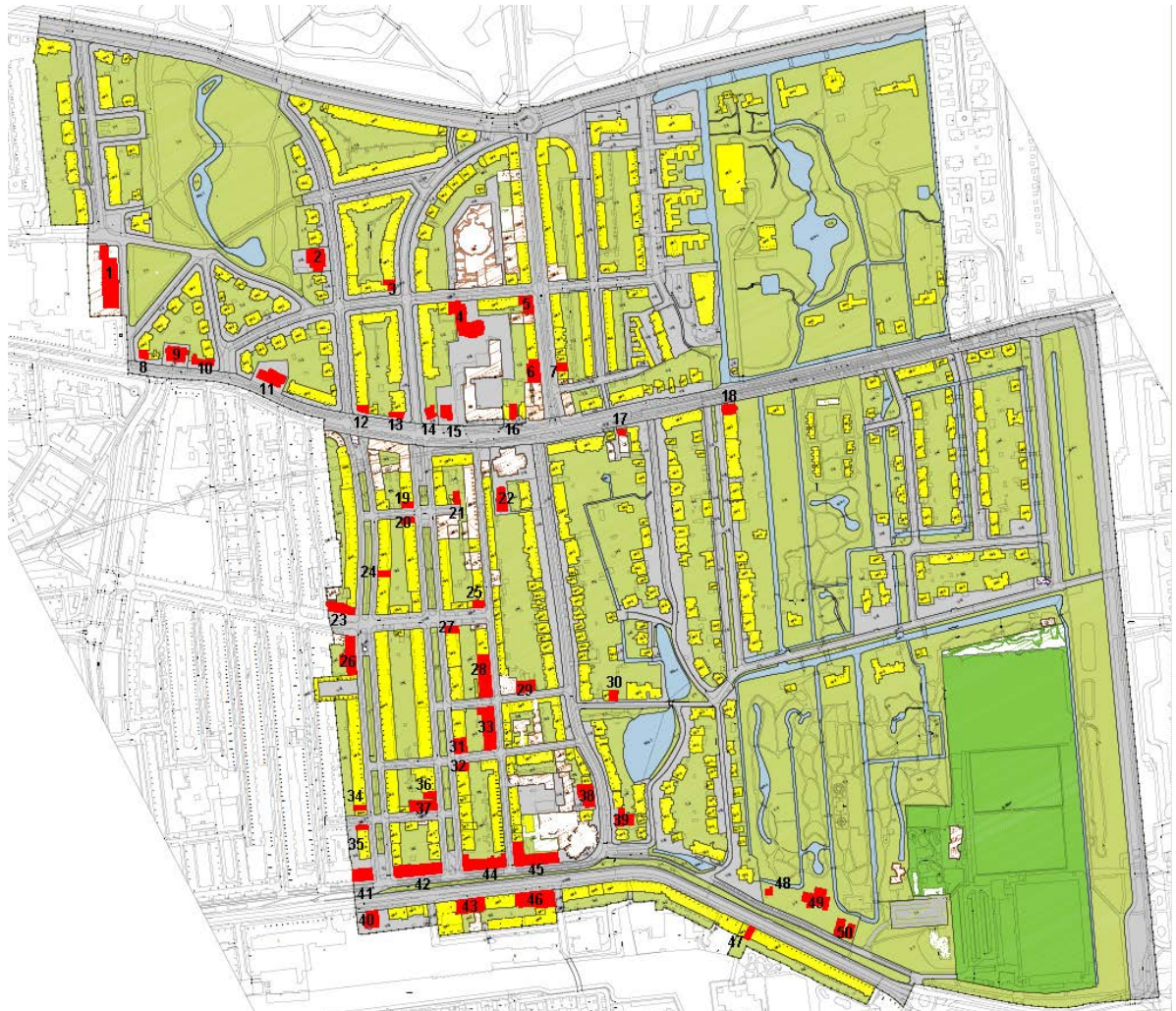
4. vogels: vogels worden veelal binnen de flora- en faunawet als aparte groep beschouwd. Dit aangezien alle inheemse vogels op het grondgebied van de EU beschermd zijn. In de praktijk betreft het vooral de bescherming van actieve nesten van vogels, die gedurende de broedperiode (globaal van maart t/m juli) niet mogen worden vernield, verstoord of verwijderd. Voor sommige vogelsoorten geldt dat nesten ook buiten het broedseizoen beschermd zijn. Hieronder vallen roofvogels, die jaarrond gebruik maken van hun nesten. Hetzelfde geldt voor nesten van vogels als de gierzwaluw en huismus die elk jaar naar hetzelfde nest terugkeren om te broeden. Overigens zijn niet alle jaarrond beschermde vogels even strikt beschermd. In de gewijzigde lijst (augustus 2009) van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit wordt onderscheid gemaakt in categorie één t/m vijf. De laatste categorie (vijf) is bedoeld voor soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding momenteel niet kritisch is, maar die wel aandacht behoeven indien er ontwikkelingen plaatsvinden waarbij grote delen van het leefgebied verdwijnen. Indien bij een ruimtelijke ontwikkeling een jaarrond beschermde vogel in het geding is (bv. een gierzwaluw of sperwer) moet gewerkt worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Wanneer dit niet mogelijk is moet een mitigatieplan worden opgesteld en voorgelegd aan het bevoegde Ministerie. Indien mitigerende maatregelen niet voldoende zijn om eventuele negatieve effecten weg te nemen dienen tevens de ADC criteria te worden beargumenteerd (alternatieven, dwingende redenen groot openbaar belang, compensatie om instandhouding de waarborgen).

Zorgplicht

Naast verbodsbepalingen geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Artikel 2 van de Flora- en faunawet formuleert de algemene zorgplicht als volgt:

- Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving;
- Deze zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover dat in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- De zorgplicht is altijd, voor iedereen en in alle gevallen van toepassing.

Bijlage 2: mogelijk gemaakte ontwikkelingen

nummer	straat	huisnr	opp	bouwlagen	huidig gebruik
1	Mecklenburglaan	47-49	4000	4	Libanoncollege (middelbaar)
2	Rozenburglaan	27	1200	3	De Kralingsche School (lager)
3	Vredeshofweg	37	100	1	kantoor
4a	Vredeshofweg	32	100	1	kinderopvang
4b	Vredeshofweg	30	1500	3	Vrije school
5	Kortekade	54-60	200	1	winkel
6	Kortekade	18-28	200	1	winkel
7	Kortekade	19-21	100	1	winkel
8	Mecklenburglaan	40	200	2	kantoor
9	Oudedijk	113	1100	3	muziekschool
10	Oudedijk (hoek Merulaweg 63)	111	300	2	kantoor
11	Oudedijk	75	1400	3	Melanchthoncollege
12	Oudedijk	33	100	1	maatschappelijke instelling
13	Oudedijk	25	100	1	kantoor
14	Oudedijk	23	300	2	kantoor

nummer	straat	huisnr	opp	bouwlagen	huidig gebruik
15	Oudedijk	21	300	3	kantoor
16	Oudedijk	9	100	1	kantoor
17	's-Gravenweg	31	200	2	kantoor
18	Essenlaan	4	500	3	kantoor
19	Avenue Concordia	19	100	1	kantoor
20	Avenue Concordia	21	100	1	kantoor
21	Voorschoterstraat	7-9	200	3	NIEUWBOUW
22	Hoflaan	13	600	2	maatschappelijke instelling
23	Lusthofstraat (hoek Vo.65)	25-29	400	1	winkel
24	Voorschoterlaan	50	200	3	maatschappelijke instelling
25	Lusthofstraat	1-3	100	1	bedrijfsruimte
26	Voorschoterlaan	67-73	1000	3	kinderopvang
27	Avenue Concordia	62	100	1	kantoor
28	Waterloostraat	109-125	300	1	bedrijfsruimte
29	Slotstraat	5-11	300	1	bedrijfsruimte
30	Slotlaan	37	100	1	kantoor
31	Avenue Concordia	98-100	200	1	apotheek
32	Avenue Concordia	102	100	1	maatschappelijke instelling
33	Waterloostraat	131-151	300	1	bedrijfsruimte
34	Voorschoterlaan	135	100	1	kantoor
35	Voorschoterlaan	139	100	1	winkel
36	Avenue Concordia	107	100	1	maatschappelijke instelling
37	Avenue Concordia	111	600	2	kerkgenootschap
38	Hoflaan	113	800	2	school
39	Hoflaan	134	300	2	kantoor
40	Oostzeedijk	90	600	3	kantoorverzamelgebouw
41	Oostzeedijk-Beneden	57-63	100	1	apotheek
42	Oostzeedijk-Beneden	39-55	400	1	dienstverlening
43	Oostzeedijk	54-60	700	3	restaurant en maatschappelijke inst
44	Oostzeedijk-Beneden	23-37	800	1	winkel
45	Oostzeedijk-Beneden	5-15	200	1	bedrijfsruimte
46	Oostzeedijk	26-40	500	2	kantoorruimte
47	Honingerdijk	65	300	3	kinderopvang
48	Honingerdijk	64	100	2	kantoor
49	Honingerdijk	70	800	2	kantoor
50	Honingerdijk	80	400	2	kantoor